

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БҮТЦИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газрын бүтцийн тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 10 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“10/Соёлын яам;”

2 дугаар зүйл. Монгол Улсын Засгийн газрын бүтцийн тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 8 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

8/Боловсрол, шинжлэх ухааны яам;

3 дугаар зүйл. Монгол Улсын Засгийн газрын бүтцийн тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн “10, 11, 12, 13” дахь хэсгийн дугаарыг “11, 12, 13, 14” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг баталсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 13 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“13/ Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн-Соёлын сайд;”

2 дугаар зүйл. Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 11 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“11/Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн-Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд;”

3 дугаар зүйл. Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 13, 14, 15, 16 дахь хэсгийн дугаарыг “14, 15, 16, 17” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг баталсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн дараахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/18 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

“3.Засгийн газрын бүтцэд доор дурдсан яам ажиллана:

Ерөнхий чиг үүргийн:

- 1/Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам;
- 2/Батлан хамгаалах яам;
- 3/Гадаад харилцааны яам;
- 4/Сангийн яам;
- 5/Хууль зүй, дотоод хэргийн яам;
- 6/Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам;

Чиглэлийн:

- 7/Барилга, хот байгуулалтын яам;
- 8/Боловсрол, шинжлэх ухааны яам;
- 9/Зам, тээврийн хөгжлийн яам;
- 10/Соёлын яам;
- 11/Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам;
- 12/Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам;
- 13/Эрчим хүчний яам;
- 14/Эрүүл мэндийн яам.

2/20 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг:

“4.Монгол Улсын Ерөнхий сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд дараахь асуудал хамаарна:

- төрийн өмчийн бодлого;
- цацраг идэвхт ашигт малтмал болон цөмийн энерги ашиглах бодлого;
- тагнуул, сөрөг тагнуул, терроризмаас урьдчилан сэргийлэх асуудал;

- төрийн тусгай хамгаалалтын асуудал;
- нийтийн биеийн тамир, спортыг хөгжүүлэх бодлого;
- мэргэжлийн спортын хөгжлийн асуудал.

3/20 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг:

"5.Засгийн газрын гишүүн доор дурдсан хүрээний бодлогын төлөвлөлт, боловсруулалт, удирдлага, зохицуулалт болон дүн шинжилгээ хийх, үнэлгээ өгөх ажлыг эрхэлнэ:

1/Монгол Улсын Шадар сайд:

- гамшгаас хамгаалах асуудал;
- хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажиллагаатай холбоотой шуурхай асуудал;
- стандартчилал, хэмжил зүйн асуудал;
- тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн асуудал;
- шударга өрсөлдөөнийг дэмжих, хянан зохицуулах асуудал;
- хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хамгаалах асуудал;
- тодорхой салбарын мэргэжлийн хяналтын асуудал;
- чөлөөт бүсийн хөгжлийн асуудал;
- төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаа;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

2/Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга:

- хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт;
- эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэл, салбарыг тодорхойлж, салбар, дэд бүтцийн зохистой харьцааг тогтоох асуудал;
- хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн бодлого;
- гадаадын хөрөнгө оруулалтын бодлого, зохицуулалт, бүртгэл;
- концесс, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн бодлого;
- харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн асуудал;
- Засгийн газрын шийдвэрийн биелэлт;
- Засгийн газрын дотоод мэдээлэл;
- Засгийн газраас Улсын Их Хуралтай харилцах асуудал;
- төрийн албаны хүний нөөцийн асуудал;
- орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн бодлого;
- орон нутгийн засаг захиргааны зохион байгуулалт, удирдлага;
- Засаг даргын үйл ажиллагааг удирдлага, зохицуулалтаар хангах асуудал;
- иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд үзүүлэх мэргэжил, арга зүйн туслалцаа;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

3/Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд:

- ногоон хөгжлийн бодлого;
- байгаль орчныг хамгаалах, зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх болон экологийн бодлого;

- газар зохион байгуулалт болон усны нэгдсэн бодлого;
- цөлжилттэй тэмцэх болон ойжуулалтын асуудал;
- усны нөөцийг нэмэгдүүлэх, ашиглалтыг сайжруулах асуудал;
- ургамал, ан амьтны нөөцийг хамгаалах асуудал, мэдээллийн сан;
- байгаль орчны шинжилгээ, ус, цаг уур болон байгалийн болзошгүй гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, экологийн аюулгүй байдлыг хангах асуудал;
- биоаюулгүй байдлын бодлогын асуудал;
- аялал жуулчлалын бодлого;
- салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх асуудал;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

4/Батлан хамгаалахын сайд:

- улсыг батлан хамгаалах бодлого болон цэргийн бодлого;
- зэвсэгт хүчнийг чадваржуулах бодлого;
- энхийг дэмжих ажиллагаанд оролцох бэлтгэл хангуулах асуудал;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

5/Гадаад харилцааны сайд:

- гадаад улс, олон улсын байгууллагатай улс төрийн талаархи хамтын ажиллагаа;
- гадаад эдийн засгийн харилцаа, хамтын ажиллагаа;
- гадаад худалдааны бодлого;
- гадаадад байгаа Монгол Улсын иргэн, бизнесийн эрх ашгийг хамгаалах асуудал;
- гадаад улс, олон улсын байгууллагатай хийх гэрээ, хэлэлцээрийн асуудал болон байгуулсан гэрээ, хэлэлцээрийн явцад тавих хяналт;
- гадаад улс, олон улсын байгууллагатай хүмүүнлэгийн чиглэлээрх хамтын ажиллагаа;
- дипломат, албан зэргийн виз, консулын асуудал;
- гадаад сурталчилгаа;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

6/Сангийн сайд:

- макро эдийн засгийн бодлогын төлөвлөлт, зохицуулалт;
- санхүүгийн зах зээл, төсвийн орлого, зарлага, өрийн удирдлагын асуудал;
- нэгдсэн төсвийн талаархи судалгаа, төлөвлөлт;
- улсын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үндсэн чиглэлийн асуудал;
- төсвийн хөрөнгө оруулалтын бодлого, зохицуулалт, санхүүжилтийн үйл ажиллагаа;
- улсын болон орон нутгийн төсвийн зарцуулалтын хяналт;
- зээл, тусламжийн нэгдсэн бодлого;
- нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого;
- гаалийн бодлого;
- татварын бодлого;
- даатгалын бодлого;
- хилийн боомтын хөгжлийн асуудал;

-төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах бодлого;

-агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

7/Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд:

-эрх зүйн шинэтгэлийн бодлого;

-хууль тогтоомжийн системчлэл, мэдээлэл, эрх зүйн сургалт, сурталчилгаа, судалгаа;

-эрх зүйн туслалцаа;

-улсын хил хамгааллын асуудал;

-цагдаа, нийгмийн дэг журам сахиулах, гэмт хэрэгтэй тэмцэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх асуудал;

-шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа;

-Засгийн газраас шүүх, прокурорын байгууллага, хуульчдын олон нийтийн байгууллагатай харилцах асуудал;

-төрөөс сүм хийдтэй харилцах асуудал;

-иргэний харьяалал, цагаачлалын асуудал;

-энгийн зэргийн виз, Монгол Улсад орох, гарах, оршин суух гадаадын иргэний асуудал;

-төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэрийн хууль зүйн үндэслэлийн хяналт;

-иргэн, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл;

-хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслийн бүртгэл;

-оюуны өмч, патент, зохиогчийн эрхийн асуудал;

-архивын талаар төрөөс баримтлах бодлого;

-агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

8/Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд:

-хүн амын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал;

-нийгмийн халамжийн бодлого;

-нийгмийн даатгалын бодлого;

-хүүхэд, залуучууд, эмэгтэйчүүд, ахмадын болон гэр бүлийн хөгжлийн асуудал;

-жендэрийн хөгжлийн асуудал;

-хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжлийн асуудал;

-хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлэх, ажилгүйдлийг багасгах, ядуурлыг бууруулах бодлого;

-хөдөлмөрийн нөхцөл, ажиллагчдын цалин, амьдралын өртгийн талаархи асуудал;

-хөдөлмөрийн харилцаа, Засгийн газар, эзэд, Үйлдвэрчний эвлэлийн гурван талт түншлэл, хөдөлмөрийн хамтын маргааны зохицуулалтын асуудал;

-хөдөлмөрийн зах зээлийн зохицуулалт;

-хөдөлмөрийн биржийн асуудал;

-Монгол Улсад хөдөлмөр эрхэлж байгаа гадаадын иргэний асуудал;

-гадаадад ажиллах хүч гаргах асуудал;

-мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн тогтолцоог хөгжүүлэх асуудал;

-агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

9/Барилга, хот байгуулалтын сайд:

- барилга, барилгын материалын үйлдвэрлэлийн бодлого;
- хот төлөвлөлт болон хот байгуулалтын бодлого, архитектурын асуудал;
- орон сууцны бодлого;
- нийтийн аж ахуйн асуудал;
- газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн асуудал;
- салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх асуудал;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

10/Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд:

- боловсролын тогтолцоог хөгжүүлэх асуудал;
- шинжлэх ухаан, технологийн нэгдсэн бодлогын асуудал;
- өндөр технологи, үндэсний инновацийн тогтолцоог бүрдүүлэх, хөгжүүлэх асуудал;
- ном хэвлэл, цахим бичвэрийн бодлого;
- салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх асуудал;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

11/Зам, тээврийн хөгжлийн сайд:

- авто замын асуудал;
- авто тээврийн асуудал;
- төмөр замын тээврийн асуудал;
- иргэний нисэхийн асуудал;
- далай ашиглах болон усан замын тээврийн асуудал;
- тээврийн тогтолцоог хөгжүүлэх бодлого, зохицуулалт;
- салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх асуудал;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

12/Соёлын сайд:

- соёл, урлагийг хөгжүүлэх асуудал;
- түүх, соёлын өвийг хамгаалах, сэргээх бодлого;
- салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх асуудал;
- агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

13/Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд:

- геологи, эрдэс баялгийн бодлого;
- геологийн эрэл, хайгуул, судалгааны зохицуулалт;
- газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүн болон түүний нөөцийн талаарх бодлого;
- цацраг идэвхт ашигт малтмал болон цөмийн энерги ашиглах асуудал;
- олборлох үйлдвэрийн техник, технологийн асуудал;
- ил тод, хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлэх бодлого;
- хүнд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх асуудал;

-эрдэс баялаг болон хүнд үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний экспорт, импортын асуудал;

-аж үйлдвэрийн паркийн асуудал;

-агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

14/Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд:

-хүн амын хүнсний хангамжийн бодлого;

-хүнсний аюулгүй байдлын асуудал;

-мал аж ахуйг эрчимжүүлэн хөгжүүлэх бодлого;

-газар тариаланг эрчимжүүлэн хөгжүүлэх бодлого;

-мал эмнэлэг, малын үржлийн талаар төрөөс явуулах бодлого;

-мал, амьтан, ургамлын хорио, цээрийн асуудал;

-бэлчээрийн болон таримал ургамлыг хамгаалах асуудал;

-мал, таримал ургамлын гаралтай хүнсний зүйл, түүхий эд болон хөнгөн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний экспорт, импортын асуудал;

-хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газрын болон бэлчээр ашиглалтын бодлого;

-малыг цаг агаарын гэнэтийн аюулаас хамгаалах бодлого;

-хөнгөн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх асуудал;

-жижиг, дунд үйлдвэрийн хөгжлийн асуудал;

-дотоод худалдаа, үйлчилгээний бодлого, зохицуулалт;

-агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

15/Эрчим хүчний сайд:

-эрчим хүчний нэгдсэн бодлого;

-эрчим хүчний үйлдвэрлэлт, дамжуулалт, түгээлтийн асуудал;

-сэргээгдэх эрчим хүчийг хөгжүүлэх асуудал;

-эрчим хүчний шинэ эх үүсвэрийг бий болгох, ашиглах бодлого;

-түлшний хангамж, нөөцийн бодлого, зохицуулалт;

-эрчим хүч хэмнэлтийн бодлого;

-эрчим хүчний нүүрсний асуудал;

-салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх асуудал;

-агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.

16/Эрүүл мэндийн сайд:

-хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, нөхөн сэргээх бодлого;

-эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, техникийн үйлдвэрлэл, хангамжийн талаархи бодлого;

-эмнэлгийн үйлчилгээ, эрүүл ахуй, халдвар судлалын хүрээний бодлого;

-хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, нийгмийн болон мэргэжлийн арга хэмжээ;

-салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх асуудал;

-эрүүл мэндийн даатгалын бодлого, зохицуулалт;

-агаарын бохирдлын эсрэг үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх асуудал.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг баталсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 15¹ дүгээр зүйлийн 15^{1.2} дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“15^{1.2}. Эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагын даргыг Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 18³ дугаар зүйлд заасан журмын дагуу томилж, чөлөөлнө.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2020 оны ... дугаар сарын ...-ний өдөр баталсан Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Биеийн тамир, спортын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 6.1.6, 6.1.7 дахь заалт нэмсүгэй:

“6.1.6.тухайн жилд Монгол Улсад зохион байгуулах олон улс, тив, дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээний жагсаалтыг батлах;

6.1.7.энэ хуулийн 6.1.4, 6.1.5, 10.1.4-т заасан тэмцээн, наадмыг зохион байгуулахад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх журам батлах;”

2 дугаар зүйл. Биеийн тамир, спортын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.3 дахь хэсгийн “спортын” гэсний дараа “асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Биеийн тамир, спортын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“10 дугаар зүйл. Биеийн тамир, спортын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын бүрэн эрх

10.1.Биеийн тамир, спортын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

10.1.1.биеийн тамир, спортын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж, биелэлтийг хангуулах;

10.1.2.биеийн тамир, спортын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа төрийн байгууллага, холбогдох бусад байгууллагыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах, иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллагатай хамтран ажиллах;

10.1.3.бие бялдрын түвшин тогтоох стандартыг боловсруулан, Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 9.1-д заасны дагуу батлуулж, улсын бүртгэлд бүртгүүлэх;

10.1.4.улсын төсвөөс санхүүжүүлэх улсын аварга шалгаруулах тэмцээнийг зохион байгуулах спортын холбоог сонгон шалгаруулах;

10.1.5.улсын хэмжээнд зохион байгуулах спортын наадмын хөтөлбөрт багтах спортын төрлийг тогтоох, тэмцээний зохион байгуулалтыг арга зүйн удирдлагаар хангах, хяналт тавих;

10.1.6. эрхэлсэн сайдын баталсан биеийн тамирын арга зүйчид мэргэжлийн зэрэг олгох журмын хэрэгжилтийг хангах;

10.1.7.эрхэлсэн сайдын баталсан улсын төсвөөс дэмжлэг үзүүлэх үндэсний шигшээ багийг бүрдүүлэх, спортын төрлийг сонгох, санхүүжүүлэх журмын хэрэгжилтийг хангах;

10.1.8.биеийн тамир, спортын мэдээллийн нэгдсэн цахим санг бүрдүүлэх;

10.1.9.хүн амд эрүүл аж төрөх зан үйлийг хэвшүүлэх, иргэнийг өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор идэвхтэй хөдөлгөөн, спортоор хичээллэх ажлыг зохион байгуулах;

10.1.10.бие бялдын түвшин тогтоох сорилыг улсын хэмжээнд зохион байгуулах ажлыг мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах;

10.1.11.допингийн эсрэг үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх;

10.1.12.энэ хуульд заасан өөрийн бүрэн эрхэд хамаарах зарим чиг үүргийг төрийн бус байгууллагаар гэрээгээр гүйцэтгүүлж, холбогдох зардлыг санхүүжүүлэх;

10.1.13.хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.”

4 дүгээр зүйл.Биеийн тамир, спортын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.6 дахь заалтын дугаарыг “6.1.8” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.4 дэх хэсгийн “9.1.8” гэснийг “10.1.7” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Биеийн тамир, спортын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.2.1 дэх заалт, 21 дүгээр зүйлийн 21.4 дэх хэсэг, 26 дугаар зүйлийн 26.2 дахь хэсгийн “төв” гэснийг, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2020 оны ... дугаар сарын ...-ний өдөр баталсан Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХҮН ХУДАЛДААЛАХТАЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.6 дахь хэсгийн "соёл," гэснийг хассугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2020 оны ... дугаар сарын ...-ний өдөр баталсан Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 15.7¹ хэсэг нэмсүгэй:

“15.7¹. Соёлын чиглэлээр:

15.7¹.1. түүх, соёлын хосгүй үнэт, үнэт дурсгалт зүйлсийг улсын хилээр нэвтрүүлэх;

15.7¹.2. соёлын өвийг сэргээн засварлах, палеонтологи, археологийн хайгуул, малтлага, судалгаа хийх.”

2 дугаар зүйл. Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“15.7. Боловсрол, шинжлэх ухааны чиглэлээр:

15.7.1. их сургууль, дээд сургууль, коллежийн үйл ажиллагаа эрхлэх;

15.7.2. магистр, докторын зэрэг олгох сургалт эрхлэх;

15.7.3. дээд боловсролын шинэ мэргэжлээр сургалт явуулах;

15.7.4. мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх;

15.7.5. мэргэжлийн боловсрол, сургалтын шинэ мэргэжлээр сургалт

явуулах;

15.7.6. гадаад улсад боловсрол эзэмшүүлэх, сургалтад хамруулахад зуучлах үйлчилгээ;

15.7.7. олон улсын хөтөлбөрийн сургалттай ерөнхий боловсролын сургууль болон ерөнхий боловсролын лаборатори сургуулийг байгуулах;

15.7.8. гадаадын хөрөнгө оруулалттай цэцэрлэг, сургууль байгуулах.”

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2020 оны ... дугаар сарын ...-ний өдөр баталсан Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 22¹ зүйл нэмсүгэй:

“22¹ дугаар зүйл. Соёлын чиглэлээр эрхлэх үйл ажиллагаанд зөвшөөрөл олгоход хураах тэмдэгтийн хураамжийн хэмжээ

22¹.1. Соёлын чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход дор дурдсан хэмжээгээр тэмдэгтийн хураамж хураана:

22¹.1.1. түүх, соёлын хосгүй үнэт зүйлийг бүртгэх, гэрчилгээ олгоход 1000-2000 төгрөг;

22¹.1.2. хот, суурин, барилга байгууламж барих, шинээр зам тавих, усан цахилгаан станц байгуулах, ашигт малтмалын хайгуул хийх, ашиглах зэрэг аж ахуйн үйл ажиллагаа явуулахад зориулан газар олгоход археологи, палеонтологийн мэргэжлийн байгууллагаар урьдчилан судалгаа хийлгэж, түүнээс зөвшөөрөл олгоход 40000-300000 төгрөг;

22¹.1.3. соёлын өвийг хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрөл олгоход 20000-50000 төгрөг, шаардлагатай бол хугацааг сунгахад 12 000-30 000 төгрөг.

22¹.1.4. соёлын өвийг сэргээн засварлах, палентологи, археологийн хайгуул, малтлага, судалгаа хийх зөвшөөрөл олгоход 300000-500000 төгрөг.”

2 дугаар зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“22 дугаар зүйл. Боловсрол, шинжлэх ухааны чиглэлээр эрхлэх үйл ажиллагаанд зөвшөөрөл олгоход хураах тэмдэгтийн хураамжийн хэмжээ

22.1. Боловсрол, шинжлэх ухааны чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход дор дурдсан хэмжээгээр тэмдэгтийн хураамж хураана:

22.1.1. их сургууль, дээд сургууль, коллеж байгуулах тусгай зөвшөөрөл олгоход 400 000-1 000 000 төгрөг;

22.1.2.мэргэжлийн ур чадвар эзэмшүүлэх богино хугацааны мэргэжлийн чиг баримжаа олгох сургалт эрхлэх зөвшөөрөл олгоход 160 000-400 000 төгрөг;

22.1.3.магистр, докторын зэрэг олгох сургалт эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход 200 000-500 000 төгрөг, зөвшөөрлийг сунгахад 20 000-50 000 төгрөг;

22.1.4.дээд боловсролын байгууллага шинэ мэргэжлээр бакалаврын сургалт явуулах тусгай зөвшөөрөл олгоход 120 000-300 000 төгрөг;

22.1.5.мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага байгуулах тусгай зөвшөөрөл олгоход 160 000-400 000 төгрөг;

22.1.6.мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллагад шинэ мэргэжлээр сургалт явуулах тусгай зөвшөөрөл олгоход 60000-150000 төгрөг;

22.1.7.боловсролын магадлан итгэмжлэл олгоход 105000-260000 төгрөг;

22.1.8.дахин магадлан итгэмжлэл олгоход 35000-85000 төгрөг;

22.1.9.улсын хэмжээнд үйлчилгээ үзүүлдэг ерөнхий боловсролын сургууль байгуулах зөвшөөрөл олгоход 26 000-65 000 төгрөг;”

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2020 оны ... дугаар сарын ...-ний өдөр баталсан Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ, ТҮҮНИЙ УДИРДЛАГЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн 9 дүгээр зүйлийн 9.7.1 дэх хэсгийн “эрхэлсэн” гэсний дараа “төрийн захиргааны байгууллага” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн 6 дугаар зүйлийн 6.6 дахь хэсэг, 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсэг, 7.2 дахь хэсэг, 7.3 дахь хэсэг, 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалт, 9 дүгээр зүйлийн 9.3.9 дэх заалт, 9.4 дэх хэсэг, 9.6.2 дахь заалт, 9.6.3 дахь заалт, 9.6.4 дэх заалт, 9.7.2 дахь заалт, 9.8.2 дахь заалт, 9.10.1 дэх заалт, 9.10.2 дахь заалт, 9.10.3 дахь заалт, 9.11.1 дэх заалт, 9.12.2 дахь заалт, 9.12.5 дахь заалт, 9.12.7 дахь заалт, 9.12.8 дахь заалт, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсэг, 14 дүгээр зүйлийн 14.3 дахь хэсэг, 15 дугаар зүйлийн 15.2 дахь хэсэг, 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсэг, 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь хэсэг, 21 дүгээр зүйлийн 21.7 дахь хэсэг, 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх хэсэг, 22.4 дэх хэсэг, 22.5 дахь хэсэг, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсэг, 23.3 дахь хэсгийн “хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв” гэсний “төв” гэснийг, 7 дугаар зүйлийн 7.2 дахь хэсгийн “Монгол Улсын Шадар сайдын тэргүүлсэн” гэснийг тус тус хассугай.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2020 оны ... дугаар сарын ...-ний өдөр баталсан Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН УДИРДЛАГА ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага зохицуулалтын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсгийн “үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн шадар сайд, орлогч дарга нь” гэснийг, 6.5 дахь хэсгийн “төв” гэснийг тус тус хассугай.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2020 оны ... дугаар сарын ...-ний өдөр баталсан Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Дугаар...

Улаанбаатар
хот

Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасныг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.“Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвч”-ийг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай.

2.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны 07 дугаар сарын 21-ний өдрийн 12 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

3.Энэ тогтоолыг баталсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

Гарын үсэг

**ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГТОЛЦОО,
БҮТЦИЙН ЕРӨНХИЙ БУДУУВЧ**

Эрхлэх асуудлын хүрээ, харьяалал	Засгийн газрын тохируулагч агентлаг	Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
Монгол Улсын Ерөнхий сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд	1.Тагнуулын ерөнхий газар 2.Төрийн тусгай хамгаалалтын газар 3.Биеийн тамир, спортын улсын хороо	1.Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар
Монгол Улсын Шадар сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд	4.Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар 5.Онцгой байдлын ерөнхий газар 6.Шударга өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн төлөө газар 7.Стандарт, хэмжил зүйн газар	2.Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар
Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын эрхлэх асуудлын хүрээнд	8.Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар 9.Үндэсний хөгжлийн газар	
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		3.Цаг уур, орчны шинжилгээний газар 4.Усны газар
Батлан хамгаалахын сайдын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд	10.Зэвсэгт хүчний жанжин штаб	
Гадаад харилцааны сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		
Сангийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		5.Гаалийн ерөнхий газар 6.Татварын ерөнхий газар
Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд	11.Цагдаагийн ерөнхий газар 12.Хил хамгаалах ерөнхий газар	7.Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар 8.Архивын ерөнхий газар 9.Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар 10.Гадаадын иргэн, харьяатын газар 11.Оюуны өмчийн газар
Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		12.Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар 13.Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар 14.Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн ерөнхий газар

		15.Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газар
Барилга, хот байгуулалтын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		16.Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газар
Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		
Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		17.Иргэний нисэхийн ерөнхий газар
Соёлын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		18.Соёл, урлагийн газар
Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		19.Ашигт малтмал, газрын тосны газар 20.Үндэсний геологийн алба
Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		21.Мал эмнэлгийн ерөнхий газар 22.Жижиг, дунд үйлдвэрийн газар
Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		
Эрүүл мэндийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд		23.Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар

-ooOoo-

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Дугаар...

Улаанбаатар
хот

Тогтоол хүчингүй болсонд тооцох тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.“Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүдийг томилох тухай” Улсын Их Хурлын 2017 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн 58, “Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүнийг томилох тухай” Улсын Их Хурлын 2019 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 05, “Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүдийг томилох тухай” Улсын Их Хурлын 2019 оны 2 дугаар сарын 02-ны өдрийн 25 дугаар тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

2.Энэ тогтоолыг баталсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

Гарын үсэг